

PEDIATRIA CATALANA

SUMARI

EN AQUEST NÚMERO	132	Hi trobareu...
EDITORIAL	133	Calendari de vacunacions: del 1973 a Barcelona al 2022 a Catalunya <i>F. Moraga-Llop</i>
TREBALL ORIGINAL	135	Prematuritat per pneumònia covid-19 materna greu <i>M. Castillo-Martínez, R. Jordán-Lucas, A. Creus-Molins, MC. Céspedes, C. Ferrer, L. Morató, F. Castillo</i>
TREBALL DE REVISIÓ	139	El pediatre davant un lactant amb dismorfisme cranial <i>B. Tresanchez-Lacorte, P. Puerta-Roldán, J. Vila-Soler, A. Carsi-Durall, S. López-Torres, V. Rello-Saltor</i>
CASOS CLÍNICS	145	Pneumònia per <i>Streptococcus pyogenes</i> <i>L. Garriga-Grimau, E. Mora-Muñoz</i>
	148	Malaltia de Kikuchi-Fujimoto amb afectació axil·lar <i>A. Espinosa, G. Brullas, L. Escuredo, V. Celis, S. Planas</i>
	151	Angina de Ludwig <i>C. Nogueroles-Blanco, S. Bustamante-Hernández, ME. May-Llanas, R. Garcia-Puig</i>
QUIN ÉS EL SEU DIAGNÒSTIC?	155	Nadó amb clotets paramedials al llavi inferior <i>S. Maya-Enero, J. Candel-Pau, J. Garcia-Garcia, MA. López-Vílchez</i>
PROVES DIAGNÒSTIQUES	157	Cribratge visual i refractometria <i>J. Marès, D. van Esso</i>
EN CINC MINUTS	163	Breu recull bibliogràfic
ELS PEDIATRES DE CATALUNYA	164	Els pediatres de Catalunya publiquen fora
NOTÍCIES	165	Memòria d'activitats de la Societat Catalana de Pediatria (curs 2021-22)
	171	Informació de la pàgina web de la SCP
FE D'ERRADES	171	<i>In memoriam</i>
IN MEMORIAM	172	Rosa Maria Masvidal i Aliberch
ÍNDEX VOLUM 82	173	Matèries
	174	Autors
	175	Casos QD? / <i>In memoriam</i> / Fe d'errades / Agraïments
CONTRAPORTADA		Per acabar: imatge amb missatge

la teva **nova web** a internet:

www.scpediatria.cat

**CONEXEMENT,
INVESTIGACIÓ I FORMACIÓ
EN LA SALUT DELS INFANTS
I ADOLESCENTS**

Notícies

Campanya "Contaminació i Salut"

[Veure més](#)

Projecte Essencial: Antibiótics en otitis
mitjana aguda en infants

[Veure més](#)

Guia: "Les tecnologies digitals a la
infància, l'adolescència i la joventut"

[Veure més](#)

Properes Activitats

La Junta Informa

Notícies

Documentació

Jornada d'Actualització en Pediatria d'Atenció Primària

Divendres, 11 de novembre de 2022

[>> informació](#)

La mort en pediatria

XII Jornada Multidisciplinària

Dissabte, 26 de novembre de 2022

[>> programa i inscripcions](#)

PEDIATRIA CATALANA

Fundada l'any 1926

OCTUBRE-DESEMBRE 2022 • VOLUM 82 • NÚM. 4

Director

Carlos Rodrigo Gonzalo de Liria

Caps de Redacció

Araceli Caballero

Pedro Domínguez

Consell de Redacció

Pilar Abad

Roger Esmel

Clara Esteva

Berta Ferran

Pablo González

Anna Habimana

Esther Lera

Maria Margaret Mercadal-Hally

Lluís Mayol

Alba Pérez (*Alemanya*)

Marta Pujol

Victoria Rello

Adela Retana

Sílvia Ricart

Elena Rodríguez

Olalla Rodríguez

Carles Rodríguez-Galindo (*EUA*)

Consol Sánchez

Eduard Solé

Lluís Subirana

Comitè Editorial

Lourdes Ausín (*Mort sobtada*)Joan Balcells (*Intensius*)Ferran Campillo (*Salut mediambiental*)Laura Castells (*Neonats*)Mireia Crehuet (*Cures pal·liatives*)Victòria Fumadó (*Nens sense fronteres*)Anna Gatell (*Trastorns aprenentatge*)Inés Loverdós (*Gastroenterologia*)Carles Luaces (*Urgències*)Antoni Martínez-Roig (*Pediatría social*)Natàlia Mendoza (*Malalties infeccioses*)Enrique Pérez (*Activitat física i esport*)Mònica Piquer (*Al·lèrgia*)Jaime Antonio Rodríguez (*Adolescència*)Ernesto Sánchez (*Pneumologia*)Pepe Serrano (*Vacunes*)Xavier Solarich (*Immunodeficiències*)Silvia Teodoro (*Cardiologia*)Mireia Tirado (*Endocrinologia*)Pablo Velasco (*Hematologia*)

Secretària de Redacció

Natàlia Corominas

Junta Directiva de la Societat

Presidència

Anna Gatell

Vicepresidència de l'àrea científica

Borja Guarch

Vicepresidència de l'àrea professional

Ramon Capdevila

Vicepresidència de l'àrea econòmica

Bernardo Núñez

Secretaria

Cristina Bonjoch

Vocal 1

Marta Simó

Vocal 2

Susana Boronat

Vocal 3

Pepe Serrano

Vocal 4

Gemma Ricós

Vocal 5

Ferran Rosés

Vocal 6

Toni Soriano

Vocal d'atenció primària

Manel F. Enrubia

Vocal coordinador de residents

Arnau Álvarez

Vocals Vegueries

Barcelona: Sergio Pinillos*Girona:* Ferran Campillo*Lleida:* Núria Visa*Manresa:* Míriam Fernández-Mateo*Reus:* Susana Larrosa*Tarragona:* Rocío Conchello*Tortosa:* Maria Esteller*Vic:* Eudald Sellarès

Edita: Fundació Catalana de Pediatria. Fundació Privada registrada amb el núm. 904 al registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya.

Redacció, Administració i Publicitat: Fundació Catalana de Pediatria. Major de Can Caralleu, 1-7. 08017 Barcelona. Tel. 93 203 03 12 Fax 93 212 35 69. E-mail: scpediatria@academia.cat / <http://www.scpediatria.cat>

Correcció de català: Lurdes Monguillot. **Realització i maquetació:** Pícsel Traç, sl. Sabadell.

Imprimeix: CODIPRE, Arts Gràfiques. Tel. 93 725 55 14. Costa i Déu, 107. 08205 Sabadell. **Dipòsit legal:** B- 13.887-1958. **ISSN:** 1135-8831.

Suport vàlid M. Sanidad SVR 201. ©1997 Pediatria Catalana. Reservats tots els drets.

PEDIATRIA CATALANA

Butlletí de la Societat Catalana de Pediatria

2022

Octubre-Desembre
Volum 82 · Núm. 4

EN AQUEST NÚMERO	132	Hi trobareu...
EDITORIAL	133	Calendari de vacunacions: del 1973 a Barcelona al 2022 a Catalunya <i>F. Moraga-Llop</i>
TREBALL ORIGINAL	135	Prematuritat per pneumònia covid-19 materna greu <i>M. Castillo-Martínez, R. Jordán-Lucas, A. Creus-Molins, MC. Céspedes, C. Ferrer, L. Morató, F. Castillo</i>
TREBALL DE REVISIÓ	139	El pediatre davant un lactant amb dismorfisme cranial <i>B. Tresanchez-Lacorte, P. Puerta-Roldán, J. Vila-Soler, A. Carsi-Durall, S. López-Torres, V. Rello-Saltor</i>
CASOS CLÍNICS	145	Pneumònia per <i>Streptococcus pyogenes</i> <i>L. Garriga-Grimau, E. Mora-Muñoz</i>
	148	Malaltia de Kikuchi-Fujimoto amb afectació axil-lar <i>A. Espinosa, G. Brullas, L. Escuredo, V. Celis, S. Planas</i>
	151	Angina de Ludwig <i>C. Nogueroles-Blanco, S. Bustamante-Hernández, ME. May-Llanas, R. Garcia-Puig</i>
QUIN ÉS EL SEU DIAGNÒSTIC?	155	Nadó amb clotets paramedials al llavi inferior <i>S. Maya-Enero, J. Candel-Pau, J. Garcia-Garcia, MA. López-Vílchez</i>
PROVES DIAGNÒSTIQUES	157	Cribratge visual i refractometria <i>J. Marès, D. van Esso</i>
EN CINC MINUTS	163	Breu recull bibliogràfic
ELS PEDIATRES DE CATALUNYA	164	Els pediatres de Catalunya publiquen fora
NOTÍCIES	165	Memòria d'activitats de la Societat Catalana de Pediatria (curs 2021-22)
	171	Informació de la pàgina web de la SCP
FE D'ERRADES	171	<i>In memoriam</i>
IN MEMORIAM	172	Rosa Maria Masvidal i Aliberch
ÍNDIX VOLUM 82	173	Matèries
	174	Autors
	175	Casos QD? / <i>In memoriam</i> / Fe d'errades / Agraïments
CONTRAPORTADA		Per acabar: imatge amb missatge

PEDIATRIA CATALANA

Butlletí de la Societat Catalana de Pediatria

2022

October-December
Volume 82 · Num. 4

IN THIS ISSUE	132	You will find...
EDITORIAL	133	From the immunization calendar of Barcelona in 1973 to the immunization calendar of Catalonia in 2022 <i>F. Moraga-Llop</i>
ORIGINAL ARTICLE	135	Preterm births due to severe maternal covid-19 pneumonia <i>M. Castillo-Martínez, R. Jordán-Lucas, A. Creus-Molins, MC. Céspedes, C. Ferrer, L. Morató, F. Castillo</i>
REVIEW ARTICLE	139	The pediatrician's approach to an infant with cranial dysmorphism <i>B. Tresanchez-Lacorte, P. Puerta-Roldán, J. Vila-Soler, A. Carsi-Durall, S. López-Torres, V. Rello-Saltor</i>
CASE REPORTS	145	<i>Streptococcus pyogenes</i> pneumonia <i>L. Garriga-Grimau, E. Mora-Muñoz</i>
	148	Kikuchi-Fujimoto disease with axillary involvement <i>A. Espinosa, G. Brullas, L. Escuredo, V. Celis, S. Planas</i>
	151	Ludwig Angina <i>C. Nogueroles-Blanco, S. Bustamante-Hernández, ME. May-Llanas, R. Garcia-Puig</i>
WHAT IS YOUR DIAGNOSIS?	155	Newborn with lower lip pits <i>S. Maya-Enero, J. Candel-Pau, J. Garcia-Garcia, MA. López-Vilchez</i>
DIAGNOSTIC TESTS	157	Visual screening and refractometry <i>J. Marès, D. van Esso</i>
IN FIVE MINUTES	163	Brief bibliography review
CATALAN PEDIATRICIANS	164	Catalan pediatricians publishing abroad
NEWS	165	Summary of activities of the Catalan Society of Pediatrics (year 2021-22)
	171	Information available on the website of the Catalan Society of Pediatrics
ERRATUM	171	<i>In memoriam</i>
IN MEMORIAM	172	Rosa Maria Masvidal i Aliberch
INDEX VOLUME 82	173	Subjects
	174	Authors
	175	Case reports, what is your diagnosis? / <i>In memoriam</i> / Errata / Acknowledgements
BACK COVER		To end: image with message

En aquest número de Pediatria Catalana hi trobareu...

pòrtic ● editorial ● observatori pediàtric ● article especial ● treball original ● treball de revisió ● cas clínic ● cas problema ● quin és el seu diagnòstic? ● formació continuada ● fonaments metodològics ● tècniques diagnòstiques ● novetats terapèutiques ● informe ● protocol ● observatori pediàtric ● comentari bibliogràfic ● en cinc minuts ● els pediatres de catalunya publiquen fora ● carta al director ● notícies ● *in memoriam* ● crítica de llibres ● observatori pediàtric ● tema monogràfic ● altres seccions

- **Editorial.** El Dr. Ferran Moraga-Llop, a «**Del calendari de vacunacions de Barcelona del 1973 al calendari de vacunacions de Catalunya del 2022**» (pàg. 133), comenta l'espectacular evolució del programa oficial d'immunitzacions viscut els darrers cinquanta anys.
- **Treball original.** L'article «**Aspectes perinatals dels nadons prematurs nascuts per pneumònia covid-19 materna greu**» (pàg. 135) analitza l'experiència de dotze nadons nascuts preterme a causa d'una malaltia respiratòria molt greu de la mare causada per SARS-CoV-2.
- **Treball de revisió.** A «**El pediatre davant un lactant amb dismorfisme cranial**» (pàg. 139) es revisa la fisiopatologia, l'epidemiologia, el diagnòstic, el tractament i el pronòstic de les alteracions de la forma del crani en els nadons.
- **Casos clínics.** Tres casos de gran interès per les implicacions diagnòstiques i terapèutiques que comporten: «**Pneumònia per *Streptococcus pyogenes***» (pàg. 145), «**Malaltia de Kikuchi-Fujimoto amb afectació axil·lar**» (pàg. 148) i «**Angina de Ludwig**» (pàg. 151).
- **Quin és el seu diagnòstic.** Un cas de malaltia genètica diagnosticat clínicament: «**Nadó amb clotets paramedials al llavi inferior**» (pàg. 155), posant èmfasi, com sempre, en el diagnòstic diferencial.
- **Proves diagnòstiques a la capçalera del pacient.** L'últim article d'aquesta atractiva secció està dedicat a «**Cribratge visual i refractometria**» (pàg. 157).
- **En cinc minuts.** Es presenta un breu recull bibliogràfic amb els resums de sis articles especialment interessants sobre antibioteràpia en bronquiolitis i programes d'ús d'antibioteràpia, maneig ambulatori de la diabetis tipus 1 en pediatria, hepatitis aguda greu d'origen desconegut, actualització i revisió de la malaltia celíaca, hiperbilirubinèmia neonatal i emergències quirúrgiques a la consulta pediàtrica (pàg. 163).
- **Els pediatres de Catalunya publiquen fora.** Es comenten articles publicats en revistes internacionals durant l'any 2021 en què, com a mínim, un autor treballa en atenció primària o en un hospital de Catalunya (pàg. 164).
- **Notícies.** Es presenta la **Memòria d'activitats de la Societat Catalana de Pediatria** del curs 2021-2022 (pàg. 165), així com l'habitual **Informació de la pàgina web de la SCP** (pàg. 171).
- **In memoriam.** Un emotiu record de la Dra. Rosa Maria Masvidal i Aliberch (pàg. 172).
- **Índex volum 82,** per matèries i autors, amb els diagnòstics finals de la secció "Quin és el seu diagnòstic?", els obituaris, les fe d'errades i els agraïments (pàg. 173).

Carlos Rodrigo